Instanţe judecătoreşti naţionale

Irska

Această secţiune vă prezintă informaţii despre organizarea instanţelor de drept comun din Irlanda.

Instanţe de drept comun

Sistemul judiciar din Irlanda îşi are originile în Constituţia din 1922, care prevedea înfiinţarea de noi instanţe pentru înlocuirea celor care s-au dezvoltat sub administraţia britanică. În 1924 s-au instituit instanţe noi, în conformitate cu Legea privind organizarea instanţelor judecătoreşti din 1924, care a creat temeiul juridic pentru funcţionarea sistemului judiciar.

Instanţele actuale au fost înfiinţate prin Legea privind organizarea instanţelor (înfiinţare şi componenţă) din 1961, în conformitate cu articolul 34 din Constituţia adoptată de poporul irlandez în 1937. Curtea de Apel a fost înfiinţată la 29 octombrie 2014, în urma unui referendum organizat în 2013.

Articolele 34-37 din Constituţie vizează administrarea justiţiei în general. Articolul 34.1 prevede faptul că „justiţia se înfăptuieşte în instanţe instituite prin lege”. Constituţia defineşte structura sistemului judiciar ca fiind alcătuită dintr-o instanţă de ultim grad de jurisdicţie, Curtea Supremă, curţile de apel, care deţine competenţă în materie penală şi civilă, precum şi din instanţe de prim grad de jurisdicţie, care includ Înalta Curte (*High Court*), având competenţă deplină în materie penală şi civilă, şi instanţe având competenţă limitată, organizate la scară regională, instanţa de circuit (*Circuit Court*) şi instanţa teritorială (*District Court*).

Instanţele civile

Curtea Supremă

Competenţa Curţii Supreme în ceea ce priveşte soluţionarea căilor de atac a fost supusă unor modificări semnificative ca urmare a intrării în vigoare, la 28 octombrie 2014, a celei de a treizeci şi treia modificări a Constituţiei prin care s-a înfiinţat Curtea de Apel. Începând de la data înfiinţării, Curtea Supremă are competenţa de a soluţiona căile de atac introduse –

(a) împotriva unei hotărâri pronunţate de Curtea de Apel, în cazul în care Curtea Supremă consideră că hotărârea implică o chestiune de importanţă publică generală sau în cazul în care, în interesul justiţiei, este necesar să se formuleze recurs la Curtea Supremă şi;

(b) împotriva unei hotărâri pronunţate de *High Court* dacă Curtea Supremă consideră că există circumstanţe excepţionale care justifică un recurs direct împotriva hotărârii respective – o condiţie prealabilă pentru o astfel de decizie a Curţii Supreme este existenţa unuia sau a următorilor doi factori – hotărârea se referă la o chestiune de importanţă publică generală; interesele justiţiei.

Căile de atac în materie civilă formulate la *High Court* care, înainte de a treizeci şi treia modificare, ar fi fost de competenţa Curţii Supreme, se depun în prezent la Curtea de Apel, cu excepţia cazurilor în care Curtea Supremă a admis recursul împotriva hotărârii, întrucât a constatat că recursul respectă pragul prevăzut la articolul 34.5.4° din Constituţie. În plus, chestiunile de drept care ar fi putut fi până acum trimise de către instanţa de circuit la Curtea Supremă în vederea soluţionării (pronunţării unei hotărâri prealabile) sunt în prezent soluţionate de Curtea de Apel.

A treizeci şi treia modificare nu a afectat competenţa iniţială a Curţii Supreme care, de fapt, constă în funcţia prevăzută la articolul 26 din Constituţie. Articolul 26 prevede că Curtea Supremă are competenţa de a decide asupra constituţionalităţii unui proiect de lege (sau uneia sau mai multor dispoziţii ale acestuia) care a fost aprobat de ambele camere ale *Oireachtas* (Parlamentul) şi prezentat preşedintelui Irlandei spre a fi semnat înainte de promulgare, în cazul în care este sesizată de preşedinte. De asemenea, dacă este cazul, Curtea Supremă poate soluţiona o sesizare privind incapacitatea permanentă a preşedintelui.

Completul de judecată al Curţii este format în mod obişnuit din trei sau cinci judecători şi, în mod excepţional, din şapte judecători. În cazul în care se judecă cauze având ca obiect validitatea constituţională a unei legi adoptate de *Oireachtas* (Parlament), Constituţia prevede ca instanţa să fie alcătuită dintr-un complet format din cel puţin cinci judecători. Această cerinţă se aplică, de asemenea, atunci când Curţii i se solicită să emită un aviz cu privire la validitatea constituţională a unui proiect de lege adoptat de *Oireachtas*, atunci când este sesizată în acest sens de preşedintele Irlandei, în temeiul articolului 26 din Constituţie. De asemenea, este necesar să se constituie un complet format din cel puţin cinci judecători în cazul în care Curtea trebuie să decidă, în temeiul articolului 12 din Constituţie, dacă preşedintele se află în incapacitate permanentă. Preşedintele Curţii Supreme (*Chief Justice*) sau un judecător al Curţii Supreme poate judeca singur anumite cereri preliminare şi procedurale.

Curtea de Apel

Curtea de Apel a fost înfiinţată la 29 octombrie 2014 în urma unui referendum organizat în 2013. Ca şi în cazul altor instanţe superioare, competenţa Curţii de Apel este conferită parţial de Constituţie şi parţial de legislaţie. În ceea ce priveşte soluţionarea căilor de atac, competenţa Curţii de Apel se încadrează între nivelul *High Court* şi cel al Curţii Supreme.

Curtea dispune de competenţa de a judeca recursurile în cadrul procedurilor civile pentru toate hotărârile pronunţate de *High Court* care, înainte de cea de-a treizeci şi treia modificare a Constituţiei, ar fi fost judecate de Curtea Supremă. Excepţie fac cazurile în care Curtea Supremă a admis o cale de atac, după ce a constatat că aceasta respectă pragul prevăzut la articolul 34.5.4 din Constituţie. Curtea poate să judece recursurile la cauzele soluţionate de *High Court* , care au ca obiect stabilirea constituţionalităţii unei legi. Constituţia prevede că nu se poate adopta nicio lege care să restricţioneze competenţa Curţii de Apel în acest sens.

Curtea de Apel este compusă dintr-un preşedinte şi nouă judecători de drept comun. Preşedintele Curţii Supreme şi preşedintele Înaltei Curţi au *ex officio* calitatea de judecători ai Curţii de Apel. Curtea poate fi compusă din completuri formate din trei judecători. Anumite cereri preliminare şi procedurale pot fi judecate doar de către preşedinte sau de către alt judecător desemnat de preşedinte.

The High Court

Prin Constituţie, *High Court* deţine competenţa iniţială deplină şi puterea de a se pronunţa cu privire la toate acţiunile în justiţie şi chestiunile, de drept sau de fapt, în materie civilă sau penală. *High Court* are competenţă exclusivă în cauze legate de adopţia copiilor şi cereri de extrădare. Competenţa sa se extinde la stabilirea constituţionalităţii oricărei legi (cu excepţia legilor care au fost deja înaintate către Curtea Supremă de preşedintele Irlandei). Majoritatea cauzelor de la *High Court* sunt judecate de un singur judecător, însă în anumite acţiuni, cum ar fi cele pentru calomnie, agresiune sau lipsire de libertate în mod ilegal, legea prevede un complet format dintr-un judecător şi un juriu. Cauzele de importanţă deosebită pot fi judecate de un complet format din doi sau mai mulţi judecători întruniţi ca jurisdicţie divizională (*Divisional Court*).

High Court soluţionează căile de atac în materie civilă de la instanţa de circuit. În afară de competenţa sa ca instanţă de apel pentru apelurile civile provenind

de la instanța de circuit, *High Court* are, de asemenea, competența de a revizui hotărârile tuturor instanțelor de grad inferior prin emiterea de ordonanțe speciale obligatorii (*mandamus*), de interdicție sau de anulare (*certiorari*). Astfel de ordonanțe nu se referă la temeinicia hotărârilor instanțelor inferioare, ci la chestiunea dacă a fost depășită sau nu competența acestora.
High Court se poate pronunța cu privire la o chestiune de drept înaintată de instanța teritorială. De asemenea, aceasta soluționează cererile pentru eliberarea pe cauțiune în cazul în care inculpatul a fost acuzat de infracțiunea de omor sau atunci când inculpatul solicită o modificare a condițiilor generale impuse de instanța teritorială.
De regulă, *High Court* se întrunește în Dublin pentru a se pronunța asupra acțiunilor inițiale. De asemenea, aceasta se întrunește în provincie pentru a se pronunța asupra acțiunilor inițiale având ca obiect despăgubiri pentru vătămări corporale și cauzatoare de moarte. Înalta Curte de Circuit (*High Court on Circuit*) soluționează căile de atac de la instanța de circuit în provincie.

Instanța de circuit

Competența civilă a instanței de circuit este limitată, cu excepția cazului în care toate părțile la o acțiune convin să îi extindă competența în acel caz. Instanța soluționează în principiu acțiuni în care suma pretinsă nu depășește 75 000 EUR (60 000 EUR în cazul acțiunilor pentru vătămare corporală).
Instanța de circuit este competentă în chestiuni legate de succesiune, precum și în chestiuni legate de dreptul de proprietate sau închirierea unor bunuri imobiliare în care valoarea evaluată a bunului nu depășește 253,95 EUR. Instanța de circuit se pronunță asupra chestiunilor care țin de dreptul familiei, inclusiv separarea judiciară, divorțul, nulitatea și căile de atac de la instanța teritorială.
Acțiunile civile în fața instanței de circuit sunt judecate de un judecător, fără juriu. Aceasta soluționează căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanța teritorială atât în materie civilă, cât și în materie penală. Apelul se soluționează în cadrul unei noi ședințe de judecată, iar hotărârea instanței de circuit este definitivă și nu poate fi atacată cu o altă cale de atac.
Instanța de circuit soluționează, de asemenea, toate cererile de eliberare a autorizațiilor noi de vânzare a băuturilor alcoolice pentru consum în spații special amenajate, precum și căile de atac împotriva hotărârilor pronunțate de instanțe precum directorul pentru anchete în materie de egalitate (*Director of Equality Investigations*).

Instanța teritorială

Instanța teritorială are competență locală și limitată. În materie de dreptul familiei, aceasta poate emite ordine cu privire la întreținere, restricționare, încredințarea minorilor, drept de vizită și filiație.
Instanța teritorială are competență în judecarea cauzelor civile având ca obiect acorduri comerciale, contracte de închiriere cu posibilitate de cumpărare, contracte de vânzare în rate și răspundere delictuală, neplata chiriei sau deținerea abuzivă de bunuri, în cazul în care valoarea acțiunii nu depășește 15 000 EUR. Aceasta are competență, de asemenea, în legătură cu executarea, în general, a hotărârilor având ca obiect datorii pronunțate de orice instanță, un număr mare de dispoziții în materie de autorizare, de exemplu, pentru vânzarea de băuturi alcoolice, și cererile de despăgubire a distrugerilor deliberate, în cazul în care suma pretinsă nu depășește 15 000 EUR.
Instanța teritorială are 24 de sedii în întreaga țară, printre care se numără Districtul Metropolitan Dublin și alte 23 de districte. În general, locul în care este soluționată o cauză depinde de locul unde a fost încheiat contractul sau unde își are sediul ori își desfășoară activitatea pârâtul sau, în cazurile de acordare a licențelor, de locul unde este situat sediul autorizat.

Instanțe penale

Curtea Supremă

Curtea Supremă soluționează recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de Curtea de Apel, în cauzele având ca obiect chestiuni de drept de o importanță publică deosebită.

Curtea de Apel

În temeiul Legii privind Curtea de Apel din 2014, Curtea de Apel este competentă să soluționeze căile de atac, competență exercitată anterior de Curtea Penală de Apel.
Căile de atac înaintate de persoane condamnate pe baza rechizitoriului de instanța de circuit sau Curtea Penală Centrală, care obțin un certificat de la judecătorul de caz prin care se admite calea de atac în cauza respectivă, se soluționează în prezent de Curtea de Apel. În cazul în care se refuză acordarea certificatului menționat, Curtea de Apel poate totuși, în urma contestării deciziei de refuz, să admită introducerea căii de atac.
În plus, directorul parchetului poate face recurs la Curtea de Apel din motive de clemență nejustificată în acordarea pedepsei, în temeiul articolului 2 din Legea privind justiția penală din 1993. În cazul unei presupuse erori judiciare, se poate introduce o cale de atac în temeiul articolului 2 din Legea de procedură penală din 1993.
De asemenea, Curții de Apel i s-a atribuit competența de a judeca căile de atac formulate de directorul parchetului cu privire la o chestiune de drept ca urmare a unei hotărâri de achitare în procesele penale. Hotărârea Curții de Apel nu afectează verdictul de achitare în astfel de cazuri.
Recursurile formulate de către directorul parchetului împotriva unei achitări sau împotriva unei decizii de a nu dispune rejudecarea cauzei se soluționează, de asemenea, la Curtea de Apel. În temeiul Legii privind Curtea de Apel din 2014, Curții de Apel i s-a conferit competența de a soluționa căi de atac, exercitată anterior de instanțele Curții Marțiale. Acest lucru înseamnă că recursurile formulate de persoane care au fost condamnate de o curte marțială se soluționează în prezent la Curtea de Apel.

Curtea Penală de Apel

În temeiul Legii privind Curtea de Apel din 2014, competența de a soluționa căi de atac a Curții Penale de Apel a fost transferată la Curtea de Apel.

Curtea Penală Specială

Curtea Penală Specială a fost înființată pentru a judeca infracțiuni atunci când se stabilește că instanțele de drept comun nu sunt adecvate pentru a asigura aplicarea eficientă a legii și menținerea liniștii și a ordinii publice. Completul de judecată este format din trei judecători, fără juriu.

Curtea Penală Centrală

Curtea Penală Centrală este secția penală a Înaltei Curți. Aceasta judecă infracțiuni grave, inclusiv infracțiuni de omor, viol, acte de trădare și piraterie, precum și procese penale în temeiul Legii concurenței din 2002. Completul de judecată este format dintr-un judecător și un juriu.

Instanța Penală de Circuit

Instanța Penală de Circuit (*Circuit Criminal Court*) judecă alte infracțiuni decât cele care pot fi judecate la Curtea Penală Centrală. Completul de judecată este format dintr-un judecător și un juriu. Aceasta soluționează căile de atac de la instanța teritorială.

Instanța teritorială

Instanța teritorială soluționează infracțiunile minore (majoritatea de natură reglementară) și unele infracțiuni majore. Completul este format dintr-un singur judecător.

Ultima actualizare: 18/01/2024

Versiunea în limba naţională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea naţională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.